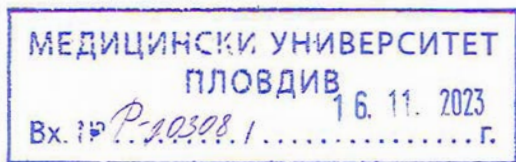

РЕЦЕНЗИЯ

От: Доц. д-р Косара Венелинова Дреновска, дм

Катедра по дерматология и венерология, Медицински университет – София

На: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“
в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт,
професионално направление: 7.1. Медицина,
научна специалност: Дерматология и венерология

На: д-р Жанета Христова Желязкова - Чераджийска

Катедра по дерматология и венерология,
Медицински университет - Пловдив

Тема: „Епидемиологични, клинични и имунологични аспекти при пемфигус“

Научен ръководител: Доц. д-р Цветана Абаджиева, дм

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Въз основа на Заповед № Р-3039 от 23.10.2023 г. на проф. д-р Мариана Мурджева, ректор НИД, Медицински университет (МУ) – Пловдив, съм назначена за член на научното жури за провеждане на защита и присъждане на научна степен „Доктор“ на д-р Жанета Христова Желязкова - Чераджийска, редовен докторант към Катедра по Дерматология и венерология, Медицински факултет (МФ), МУ - Пловдив.

Предоставената ми документация е получена в срок и е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение, както и с Правилника на МУ – Пловдив за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“.

Кратки биографични данни за докторанта

Д-р Жанета Христова Желязкова - Чераджийска завършва висше медицинско образование през 2019 г. в МУ - Пловдив. От март месец 2020 г. е зачислена като редовен докторант към Катедра по дерматология и венерология на МУ – Пловдив. Работи като лекар-специализант в Клиника по дерматология и венерология, УМБАЛ "Св. Георги", гр. Пловдив от месец април 2020 г. до настоящия момент.

2. Актуалност на дисертационната тема

Темата на дисертационния труд се отличава със своята актуалност и значимост в медицинската и дерматологична практика. Пемфигус представлява група от тежки, хронично-рецидивиращи автоимунни булозни дерматози, които са обект на редица нови научни разработки в световен мащаб. Д-р Желязкова разглежда проблематиката на заболяването в светлината на международно приетите нововъведения по отношение на класификация,

обективна оценка на тежестта на заболяването, диагностични алгоритми, клинично-лабораторни корелации, отражение на пандемичните условия върху терапията и прогнозата на болестта.

3. Запознатост на докторанта с проблема, изложен в дисертационния труд

Д-р Желязкова представя изключително изчерпателен обзор и богата библиография, с което демонстрира своята запознатост с детайлите на проблематиката.

4. Структура, обща характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд обхваща 150 стандартни печатни страници, от които: съдържание – 3 стр., използвани съкращения – 1 стр., въведение – 2 стр., литературен обзор - 52 стр., цел и задачи на проучването – 1 стр. материали и методи – 6 стр., резултати – 28 стр., обсъждане – 16 стр., заключение – 2 стр., изводи – 2 стр., и приноси – 1 стр., публикации, свързани с дисертационния труд – 1 стр., библиография – 29 стр., резюме на български и английски език – 4 стр., благодарности – 1 стр. Основните раздели напълно отговарят на академичните изисквания. Дисертационният труд е онагледен с две таблици и 35 фигури, от които 6 фотографии от личен архив (4 клинични, 1 хистологична и 1 имунофлуоресцентна) и 29 графики, с отлично качество и съответствие с онагледявания материал. Фигурите илюстрират собствени наблюдения и проучвания, като част от тях са включени в литературния обзор, а останалите са в раздела резултати.

Литературният обзор е задълбочен и обхваща почти всички аспекти на заболяването. Тази всеобхватност на подхода демонстрира отлично познаване на изследвания проблем от докторантката. Обзорът представя исторически данни за пемфигуса, съвременни данни за епидемиология, заболяемост, екзогенни рискови фактори, генетично предразположение, патогенеза на заболяването. Представени са в детайли клиничната картина, диагностични методики, терапевтични подходи, скали за оценка тежестта на заболяването и качеството на живот в отражение на съвременните тенденции в разбирането на заболяването пемфигус.

Цел и задачи

Целта на дисертационната разработка е ясно и конкретно формулирана, а именно да се проучат и анализират някои епидемиологични, клинични, терапевтични и имунологични аспекти при пациенти с пемфигус. В изпълнение на тази цел докторантката поставя 7 точно и специфично дефинирани задачи.

Методика на изследването

Избраната методика на изследване позволява да се постигне поставената цел и да се отговори адекватно на задачите, формулирани в дисертационния труд. Използваните статистически анализи са подходящи. Подчертано е личното участие на докторантката в проучванията във връзка с дисертационния труд.

Дисертационният труд включва достатъчен брой пациенти, общо 109, преминали през Клиника по кожни и венерически болести, УМБАЛ „Св. Георги“, гр. Пловдив за периода 2010-

2022 година. Пациентите са 69 жени и 40 мъже, разпределени по клинични варианти на заболяването на базата на съответните клинично-лабораторни находки.

Отделните методи на изследване и наблюдение обхващат различен брой участници от общата кохорта от 109 болни. Ролята на експозицията на различни външни фактори е оценена при 68 пациенти и 70 съответни по пол и възраст здрави контроли. Влиянието на COVID-19 пандемията е проучено при 65 пациента чрез лични интервюта и разговори. Анти-дезмоглеинови антитела, посредством ELISA, са изследвани при 38 болни и 38 контроли. Активност и тежест на заболяването е изчислена чрез специализирана скала при 40 пациенти, които докторантката лично е оценила. Броят пациенти и съответни контроли в различните групи за клинично-лабораторни изследвания е достатъчен за провеждане на адекватна статистическа обработка посредством дескриптивен, честотен, корелационен, регресионен и др. методи за статистически анализ.

Резултатите и обсъждането, представени разгърнато съответно на 28 и 16 страници, дават отговор на поставените цел и задачи. Изведените данни и илюстративен материал под форма на таблици и фигури, както и обсъждането на проблема в контекста на българската и световна научна литература, убеждават в достойнствата на научната разработка и демонстрират задълбочеността на дисертантката.

Библиографията се състои от 336 литературни източника, от които 18 на кирилица и 318 на латиница. Цитирани са разработки и статии от български автори, което отразява трайния интерес на българските дерматолози към проблемите на пемфигуса. Постигнат е баланс между класически и съвременни източници.

5. Изводи, приноси и значимост на разработката за науката и практиката

В дисертационния си труд д-р Желязкова представя общо 9 извода, които логически следват резултатите от собствените проучвания и техния анализ.

Приносите са разделени съответно на 4 приноса с оригинален характер, два от които за България, и 3 с потвърдителен и теоретичен характер.

За първи път в България е проучена корелацията между стойност на автоантителата при пациенти с пемфигус и тежест на заболяването, изчислена посредством специализирана скала (PDAI). За първи път у нас е проведено проучване върху заболеваемостта от SARS-CoV-2 инфекция, ваксинационния статус и спазването на протиепидемичните мерки при голяма група болни с пемфигус.

6. Оценка на публикациите и личния принос на докторанта

Съгласно изискванията са представени достатъчен брой публикации, свързани с дисертационния труд – общо 4, в една от които на английски език докторантката е първи автор, което подчертава нейния активен научен потенциал и авторски принос. Две от публикациите са в списания, реферирани и индексирани в световни бази данни с научна информация, а две от публикациите са в национални списания с редакционни колегии и рецензиране. Публикациите съответстват на изискванията съгласно Правилника на МУ – Пловдив.

7. Автореферат

Авторефератът съдържа 47 страници и отразява равномерно и адекватно основните моменти на научната разработка посредством съответната структура и илюстрации.

8. Критични забележки и препоръки

Докторантката се е съобразила със забележките и препоръките, направени в предварителното становище относно структурата, съдържанието, стила и онагледяването на дисертационния труд. Налице са единични технически и печатни грешки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение, дисертационният труд на д-р Жанета Христова Желязкова - Чераджийска, озаглавен „Епидемиологични, клинични и имунологични аспекти при пемфигус“, отговаря напълно на критериите за този вид научна разработка. Работата е структурирана правилно, целта е подходящо дефинирана, разработките са с оригинален характер. Представените материали са напълно съобразени със специфичните изисквания на МУ – Пловдив и с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

Въз основа на горепосоченото убедено давам положителна оценка на рецензирания дисертационен труд и предлагам на уважаемото научно жури да присъди на д-р Жанета Христова Желязкова - Чераджийска образователната и научна степен „Доктор“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“ по професионални направление 7.1. „Медицина“ и научна специалност „Дерматология и венерология“.

**Заличено на основание
Чл.5 §1, б. „В“ Регламент (ЕС)2016/679**

Рецензент:

14.11.2023г.
Гр. София

Доц. д-р Косара Венелинова Дреновска, дм